

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 106. ÉVFOLYAMA

1971. „ERDŐK A KÖZJÓÉRT” KÜLÖNSZÁM

TARTALOM

<i>Dr. Keresztesi Béla:</i> Jóléti erdőgazdálkodás	1
<i>Gáspár H. Géza:</i> Az erdők közjóléti szerepének érvényesítése az üzemetervekben	3
<i>Kiss Frigyes:</i> Erdőgazdálkodás és üdülőgazdálkodás összehangolása	9
<i>Dr. Madas László:</i> Közönségszolgálat parkerdőgazdaságunkban	14
<i>Dr. Nagy László:</i> A Jeli Erdészeti Botanikus kert	17
<i>Zilahy Aladár:</i> A Szalajka-völgyi természetvédelmi terület és parkerdő múltja és jelene	25
<i>Cebe Zoltán:</i> Autós pihenők létesítése	33
<i>Botos Géza:</i> Debrecen és a Nagyerdő	40
<i>Halász Tibor:</i> Alföldi és völgyi városok zöldövezeti tervezése	53
<i>Székely Ákos:</i> Klorofill mérések in vivo	62
<i>Harsay Gyula:</i> A többcélú hasznosítás tervezési kérdései	66
<i>Tóth József:</i> Üdülőerdő az Alföldön	70

Címkép: Eszdház a Budapesti Erdészet területén
(*Bodnár Zoltánnak* az egyesületi fotópályázaton jutalmazott felvétele)
Hátlapon: Cserkelés
(*Dobroszláv Lajosnak* az egyesületi fotópályázaton jutalmazott felvétele)

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Д-р Керестеши Б.:</i> Ведение лесного хозяйства на службе благосостояния народа	1
<i>Гаспар Х. Г.:</i> Предусмотрение в оргхозпланах осуществления роли лесов для общественного благо- состояния	3
<i>Киши Ф.:</i> Согласование ведения лесного хозяйства и дела отдыха трудящихся	9
<i>Д-р Мадаш Л.:</i> Обслуживание населения в наших Парковых лесхозах	14
<i>Д-р Надь Л.:</i> Ельский Лесной Ботанический Сад	17
<i>Зилахи А.:</i> Прошлое и настоящее запретной территории по охране леса и паркового леса в долине Залайка	25
<i>Цебе З.:</i> Налаживание отдыха туристов на машинах	33
<i>Бототи Г.:</i> Дебрецен и Надьэрдё	40
<i>Халас Т.:</i> Планирование зеленого пояса вокруг городов, расположенных в Альфёльде (равнине) и в долине	53
<i>Сикей А.:</i> Измерения „живого“ хлорофилла	62
<i>Харшаи Л.:</i> Планирование вопросов многостороннего использования леса	66
<i>Тот Я.:</i> Курортный лес в Альфёльде (равнине)	70

CONTENTS

<i>Dr. Prof. Keresztesi, B.:</i> Forest management directed to the benefits of the public	1
<i>Gáspár H. G.:</i> Management planning in view of the public benefits of the forests	3
<i>Kiss, F.:</i> Coordination of forest management and recreation services	9
<i>Dr. Madas, L.:</i> Public services in the Pilis National Park Station	14
<i>Dr. Nagy, L.:</i> The Forest Botanic Garden in Jeli	17
<i>Zilahy, A.:</i> The history of the nature reserve and natural park of the Szalajka valley	25
<i>Cebe, Z.:</i> The establishment of driver's resting places	33
<i>Botos, G.:</i> The city of Debrecen and its green-belt, the Nagyerdő	40
<i>Halász, T.:</i> Green-belt planning of the towns in the plains and in valleys	53
<i>Székely, Á.:</i> Measurement of chlorophyll in vivo	62
<i>Harsay, Gy.:</i> Some aspects of multiple use planning	66
<i>Tóth, J.:</i> Recreation forest in the Great Plain	70

A különszámban megjelent tanulmányok szerzői:

Botos Géza erdőrendezési felügyelő, Debrecen — *Cebe Zoltán* erdőrendezési felügyelő, Szombathely — *Gáspár H. Géza* erdőrendezési felügyelőség vezetője, Keszthely — *Halász Tibor* tervező mérnök, ÁEMI, fásítási tervező osztály, Balatonfüred — *Harsay Gyula* tud. segédmunkatárs, ERTI, Budapest — *dr. Keresztesi Béla* intézeti igazgató, ERTI, Budapest — *Kiss Frigyes* erdőszervező, Pilisi Parkerdőgazdaság, Budapest — *dr. Madas László* igazgató, Pilisi Parkerdőgazdaság, Esztergom — *dr. Nagy László* tervecsoportvezető, EFAG, Szombathely — *Székely Ákos* tud. főmunkatárs, OMMI, Budapest — *Tóth József* tud. munkatárs, ERTI, Kecskemét — *Zilahy Aladár* erdőművelési osztályvezető, EFAG, Eger.

JÓLÉTI ERDŐGAZDÁLKODÁS

A jóléti erdőgazdálkodás a legnagyobb mennyiségű, legjobb minőségű fa és egyéb erdei termék tartamos és gazdaságos termelése mellett következetesen számol az erdő közjóléti és esztétikai hatásaival, az erdőt nem csupán faanyagforrásnak, hanem az ember természetes életkörnyezete egyik legfontosabb részének tekinti, s e szerint óvja, ápolja és hasznosítja az egész társadalom érdekében. Az erdő ma egyetemleges jóléti objektum, az erdőgazdálkodásnak ezért ki kell terjednie valamennyi közjóra, amelyet az erdő nyújt. Az erdőgazdálkodás lényege ma már a biológiai, gazdasági és szociális megfontolások szintézise. Ennek érdekében az erdőművelés, az erdőhasználat, az erdészeti műszaki tevékenység elméletét és gyakorlatát ki kell egészíteni a jóléti erdőgazdálkodás követelményeivel. Korunk erdőművelését az jellemzi, hogy az erdőkről való gondoskodás ma már nemcsak a fa-nyersanyag biztosítása érdekében és nemcsak azért történik, mert az erdő védi a termőtalajt, tárolja a csapadékvizet és csökkenti a levegő szennyezettségét. Az erdő gyorsan átalakuló világunkban a kultúrtáj legtermészetesebb tagja, a táj arculatának legpregnansabb formálója és a városlakó ember természetes életkörnyezete. A korábban csak fát termelő erdőgazdálkodás ezért alakul át jóléti erdőgazdálkodássá.

Rendkívüli lehetőséget biztosít a jóléti erdőgazdálkodás megvalósításához a népgazdaság negyedik ötéves tervéről szóló 1970. évi II. törvény, amely az erdőgazdaságra vonatkozóan többek között a következőket mondja ki:

„Növelni kell az erdők közjóléti szerepét, a nagyobb települések melletti erdők egy részét fokozatosan alkalmassá kell tenni a kulturáltabb pihenésre.

A távlati szükségletek kielégítése és az erdők sokrétű hasznosítása érdekében továbbra is növelni kell az ország erdőterületét.”

A törvény intencióinak megfelelően az Országos Tervhivatal a célcsoportos állami beruházások közé sorolta a hagyományos erdőtelepítési és fásítási munkák mellett azoknak a területeknek közjóléti célból való újraerdősítését, amelyek faállományának értéke még a fakitermelés költségeit sem fedezi, vala-

mint az erdők közjóléti szerepét növelő turisztikai célú erdőfeltárást és műszaki létesítményeket a nyilvántartott parkerdőben, és ezen munkákra a negyedik ötéves tervben a korábban ilyen célra fordított összegek 5—7-szeresét irányozta elő. Mindezzel kezdetét veheti a jóléti erdőgazdálkodás mint a magyar erdőgazdálkodás új fejezete.

A jóléti gazdálkodás előkészítő szakaszának lezárultával természetesen egész ilyen célú tevékenységünk felülvizsgálatra szorul. A meggyőzést ezután fel kell váltssa az adott problémák jól összehangolt kutatása, valamint a gyakorlati munkát lehetővé tevő konkrét tervek kidolgozása. Ebbe az irányba hatott már az a pályázat, amelyet egyesületünk az erdők közjóléti szerepével foglalkozó szakosztály javaslatára hirdetett zöldövezeti tervdokumentációk készítésére. Amint arról lapunk augusztusi számában beszámoltunk, ez a pályázat sikeres volt, elérte a célját. Az erdők közjóléti szerepével foglalkozó szakosztály igyekezett összegyűjteni mindazoknak a tapasztalatát és elképzelését is, akik a gyakorlatban tevékenykedve ezen a téren eredményeket értek el és figyelemre méltó elgondolásokat dolgoztak ki. AZ ERDŐ mostani különszámában ezeket tárjuk az Olvasó elé.

Befejezésül sokunk régi kívánságát szeretném felújítani. A jóléti erdőgazdálkodás nagymértékben megnöveli szakmánk társadalmi fontosságát. Az erdészet mostantól fogva közügy lett, az erdei munkások, erdészek, erdőmérnökök, vadászok mellett ügye most már mintegy százezer természetjárónak, kétszázezer autós turistának, sok-sok természetrajongónak, együttesen közel félmillió embernek. Ez a körülmény indokolttá teheti az erdők napjának a rendszeresítését. A Szovjetunióban a Legfelsőbb Tanács Elnökségének a rendelete alapján 1966 óta szeptember harmadik vasárnapja az erdők dolgozóinak a napja, amelyet az erdőgazdasági és faipari dolgozók együtt ünnepelnek az egész országgal. Ezen a napon az erdészek a lakosság számára erdei kirándulásokat, bemutatókat, kiállításokat szerveznek. Nálunk az egyesületi vándorgyűlésből, a fakitermelők országos versenyéből és a fásítási hónap ünnepélyes megnyitójából lehetne talán kifejleszteni az erdők napját, amely újabb barátokat szerezhetne a magyar erdőknek, az erdészetnek.

Keresztesi Béla